

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia
Brașov, piața mare nr. 30.
Scrisori nerăzuite nu se
primesc.
Manuscrise nu se restituie.
INSERATE
se primesc la Administrațiunea în
Brașov și la următoarele
BIROURI de ANUNȚURI:
In Viena: la M. Dukas Nachst.,
Nux. Augenstein & Emerio Les-
ner, Heinrich Schalek, A. Op-
pelt Nachst., Anton Oppel.
In Budapesta: la A. V. Gold-
berger, Ekstein Bernat, Iulia
Leopold (VII. Erzsebet-körut).
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o se-
rie garmond pe o coloană 10
bani pentru o publicare. Pu-
blicări mai dese după tarifar
și învoială. — **RECLAME** pe
pagina 3-a o seriă 20 bani

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXVIII.

„GAZETA“ iese în Be-tare C.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 24 cor., pe șese luni
12 cor., pe trei luni 6 cor.
N-ri de Duminică 4 cor. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șese
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-ri de Duminică 8 fr. pe an.
Se primumeră la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la d-nii colectorilor.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare,
Tergul Inului Nr. 30. etagiu
I.: Pe un an 20 cor., pe șese
luni 10 cor., pe trei luni 5 cor.
Cu dusul în casă: Pe un an
24 cor., pe șese luni 12 cor.,
pe trei luni 6 cor. Un esem-
plar 10 bani. — Atât abona-
mentele cât și inserțiunile
sunt a se plăti înainte.

Nr. 71.

Brașov, Miercuri 30 Martie (12 Aprilie).

1905.

NOU ABONAMENT

LA

„GAZETA TRANSILVANIEI“.

Cu 1 Aprilie st. v. 1905

se deschide nou abonament, la care invităm
pe toți amicii și sprijinitorii foiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria: Pe un an 24
coroane, pe șese luni 12 coroane, pe trei luni
6 coroane, pe o lună 2 coroane.

Pentru România și străinătate: Pe un
an 40 franci, pe șese luni 20 franci, pe trei
luni 10 franci, pe o lună fr. 3.50.

Abonarea se poate face mai ușor
prin mandate postale.

ADMINISTRAȚIUNEA.

Osândiți a fi fără program.

I.

S'a petrecut înainte cu câteva
zile în incinta parlamentului din Bu-
dapesta un fapt, care aruncă mai
multă lumină asupra situațiunii po-
litice a Românilor din Ungaria, de
cât toate câte se vorbesc și se scriu
despre ea din parte amică și inami-
că. S'a întrunit adecă Vinerea
trecută comisiunea judiciară a IV-a
a camerei, pentru-ca, în puterea
dreptului ce i-l dă legea, să jude-
cească asupra mandatului contestat de
mai mulți alegători unguri al u-
nuia dintre puținii deputați români,
cari, în urma hotărârii conferenței
activiste de la Sibiu din Ianuarie
a. c., și-au pus candidatura și au
reușit a fi aleși și a se strecura în
dietă.

Comisiunile judiciare ale came-
rei sunt chemate a judeca asupra
multor casuri de neregularități și
nelegalități întemplate la alegeri, a
judeca alături cu Curia regescă. Au

așa-dér putere judecătorească, din
care cauză membrii lor trebuie să
depună și jurământul corespunzător.
In cazul, despre care vorbim, pro-
cesul de anulare a fost inten-
tat contra mandatului deputatului
Vasile Damian, ales cu o zdrobitoare
majoritate de alegători români în
cercul Baia de Crișiu, și a fost inten-
tat de vre-o 13 alegători unguri din
cerc, între cari câți-va advocați, pre-
oți și mare parte funcționari admi-
nistrativi, adversari politici, naționali
și confesionali ai numitului deputat
și protopop român.

Alegerea din Baia de Crișiu a
decurs în totă ordinea și liniștea.
Nu s'au întemplat abuzuri și ilega-
lități. N'a fost dér cas de a se ap-
lica pedepsele pentru abuzuri elec-
torale prevădute în art. de lege
XXXIII dela 1874 și n'a fost cas
nici pentru aplicarea dispozițiunilor
din art. de lege XV din 1899. Cu
tote acestea amintirii alegători un-
guri atacă, cu provocare la aceste
legi, alegerea dela Baia de Crișiu
mai ales cu provocare la dispozi-
țiunile legii dela 1899, unde între
altele se dice, că alegerea e nevala-
bilă, decât deputatul ales în restimpul
de 3 luni înainte de alegere a atâr-
tat la ură contra vre-unei clase, națio-
nalității seu confesiune, seu decât a
agitat contra comuniunii de stat
existente a țărilor, cari formează sta-
tul ungar, seu în contra integrității
teritoriale și a unității statului, ori
în contra unității politice a națiu-
nei s. a.

Cum vădurăm din raportul, pe
care l'am publicat, acuzatorii nu
sunt în stare a produce nici un fapt,
care să justifice în mod legal cere-
rea lor de anulare a alegerii. In
deosebi ei nu pot imputa nimic pe
lume deputatului ales ci pretind nu-
mai, că cu ocasiunea alegerii lui
s'ar fi întemplat lucruri, ce nu pot
fi tolerate în țera ungerescă. S'a

intemplat ca între alegătorii români
să se facă propagandă pentru can-
didatul român. Firesce, că s'au ținut
și întruniri, în cari nu s'a vor-
bit unguresce ci numai românesce
și unde nu s'au folosit stéguri un-
guresci. Preoții să fi conjurat pe
credincioșii alegători, ca să țină cu
protopopul lor și să nu voteze pen-
tru străin. Prin tr'asta s'au făcut
culpabili de agitație confesională,
ba au agitat și contra rasei ma-
ghiare, declarând pe candidatul ma-
ghiar de „străin“. Unii alegători ar
fi amenințat pe Maghiari, că „vor
ajunge sub opınca românescă“ și
alte bazaconii de acestea. Cel mai
mare păcat l'au săvârșit însă Româ-
nii dela Baia de Criș, după cum
spun Ragaly și soți în plângerea lor,
prin faptul, că au ales pe protopo-
pul lor la recomandăția conferenței
române din Sibiu și pe basa pro-
gramului, ce s'a stabilit în acesta
conferență.

Cu alte cuvinte nici un Român
nu poate fi ales deputat în Ungaria
cu program național românesc, fi-
ind-că ori-ce program de acest fel
este considerat ca agitațiune fătise
contra statului național maghiar.

Ați înțeles fraților activiști? Ați
tot audiat pe adversari dicând: ve-
niți în dieta dela Budapesta, aici e
locul unde să aduceți înainte plân-
gerile vóstre, aici e forul, căruia
trebuie să le așterneți, ca să puteți
dobândi ușurare și dreptate! Ei bine,
ați dis, să mergem dér în parlament!
Și v'ați dus de-aruptul capului, fără
a mai privi în dreapta și 'n stânga!
V'ați dus chiar cu jertfirea solidari-
tății naționale! Și acum ce trebuie să
audiți?

Aici în acestă dietă maghiară,
în acestă reprezentanță a statului
național maghiar, nu e loc pentru
voi, pentru dorințele și aspirațiunile
vóstre, pentru programele vóstre!
Aici pentru toți cetățenii Ungariei,
cari afară de limba, de cultura și

de spiritul maghiar, mai au veleități
de a simți și de a aspira la limba
și la cultura altei rase, stă scris cu
litere de foc, ca la porța infernului
lui Dante: *Lasciate ogni speranza voi
che'ntrate!*

Brașov, 29 Martie v.

O interpelație în cestiunea convocării congresului bisericei gr. or. din Bucovina.

In camera vienesă deputatul C. Popovici
din Bucovina și soți au adresat ministru-
lui austriac al instrucțiunii publice o in-
terpelare în cestiunea convocării congre-
sului bisericei gr. or. din Bucovina. In
partea primă a interpelării se face istori-
cul rapórtelor externe de drept ale bise-
ricii ort. bucovinene, cari încă nu sunt
regulate, indicându-se marele pericol la
care este expusă biserica în urma agita-
țiunilor ce se fac în mijlocul poporului de
cătră partidele politice din țără. In partea
a doua interpelanții adresază ministrului
următoarele două întrebări: 1) Sunteți Ex-
celența Vóstră dispus a exopera la Maj. Sa
c. r. apostolică convocarea congresului bi-
sericesc pentru Bucovina, care-i încuviin-
țat acuma de Majestatea Sa și s'a adunat
de multe-ori în scopul regulării definitive
a cestiunilor organizatorice ale acestei bi-
serici? 2) Sunteți Excelența Vóstră dis-
pus de a ordona prezentarea cât mai grab-
nică a propunerilor arhiepiscopului și mi-
tropolitului, relative la ocuparea postului
unui vicar general, unui protopop cate-
dral și a postului unui consilier consisto-
rial vacant, eventual a unuia ce ar deveni
vacant la consistoriul din Cernăuți, cari
propuneri zac la guvernul c. r. din Buc-
ovina, și a exopera ocuparea tuturor acesor
posturi?

Nou imprumut român. Cu ocasiunea
discusiunilor în senat asupra răspunsului
la mesagiul ministrul de răsboi general
Manu a făcut importanta declarațiune, că
în curând va cere credite estra-ordinare
pentru complectarea armamentului. D-l
Tache Ionescu, ministrul finanțelor, a de-
clarat că cestiunile financiare le va dis-
cuta cu ocasiunea votării budgetelor. Se

FOILETONUL »GAZ. TRANS.«

In temniță.

Note de Maxim Gorki.

Mișa durmia lungit pe prici și visa,
că fuge printr'o stradă îngustă și intu-
necă, ér după densusul o figură invizibilă,
care îl ajunge și apucându-l de umér îl
probozește răcnindu-i:

»Scolă-te! La controlă!»

Deschise ochii și ridică puțin capul.
Lângă prici stetea păzitorul gras și cu
părul roșu și îl trăgea de pulpană, uitân-
du-se la el cu dispreț și dicând:

»Ei, o să te scolii îndată? ...Aici nu
ești la mamă-ta!»

„Éta mă scol“ răspuse Mișa, fără
să se simtă ofensat, și cu un zimbet pe
buze sări de pe prici.

Păzitorul i-se uită în față, apoi își
întorse privirea spre ușă și urmă cu glas
mai blând:

»Ar trebui să ceri hârtie să scrii
acasă... să-ți trimiță rufe de pat și ce-ți

mai face trebuință.« Apoi eși fără să se
mai uite îndărăt.

Mișa se duse acum la capătul coridoru-
lui să se spele. O albie lungă și largă de
fier, d'asupra în zid aplicate număróse robi-
nete de alamă, pe cari decât le întorceai,
eșia fuier de apă... Prin coridor alergau
arestanții cu cane de tinichea în mână,
pentru ceai, și din când în când răsuna
strigătul:

»Adă apă fierbinte... méi!»

Un arestant de ocne, palid și cu
barba blondă, stufoasă, îi veni în față zor-
năind din lanțuri. Acesta se uită clipocind
la student și dișe zimbând:

»Ei, tinere! Au pus mâna și pe
tine?»

Păzitorul cu părul roșu îi aduse lui
Mișa într'o cană un ceai fierbinte, mai
mult apă, și o bucată sdravănă de pită
negră. Cójă pitei sémēna cu talpa cismeii,
ér miețul cleios miroșia acru.

In penitenciar se audia un bázăit ca
într'un cuib de vespă zătănit. Se audiau
rísete, sudálmii, frânturi de cântece și stri-
găte poruncitoare de ale păzitorilor. In co-
ridor târșăiau a lene măturóiele, se audia

linciurit de apă, și Mișa stăpănit de un
interes viu pentru viață și pentru ómenii
zăvorțiți în casa asta mare construită din
pietri și murdărie, asculta cu încordare
vájăitul de sunete și glasuri.

Cetise puțin și văduse și mai puțin.
Până a ajuns la universitate, viața îi tre-
cea plicticos în casa severă a surorii și
cumnatului său. Nu se simția bine nici în
mijlocul studenților, cari discutau liber și
înfiérbăntăți într'o limbă alésă din cărți
asupra diferitelor cestiuni sociale. Curentul
general al nemulțumirii cu viața îi atinse
deja sufletul și în acesta i-se zámisli gân-
dul de a protesta. Nu avuse încă timp de
a pricepe, încontro să se îndrepteze pro-
testul. Acum se simția erou și gusta cu
lăcomie tinerescă impresiile și își satura
cu ele susceptibilitatea exuberantă a su-
fietului său...

Își beu ceaiul și apoi se urcă pe par-
canul ferestrii. Pe cărarea de pe zidul ce
împrejmuia penitenciarul se primbla cu
mănila la spate un bărbat spătos cu că-
ciula în cap. El își ridică din când în când
capul și esamina cu priviri scurte ferestra,
fără să se opréscă. Mișa simția, că aceste

priviri alunecă uneori peste fața lui. Voia
să comunice ceva omului, să-și spună nu-
mele, să-l întrebe de ce îl țin aici închis,
și când omul trecu încódată pe lângă fe-
restră, Mișa îi strigă:

»Ia ascultă, nene...«

Nu sciu de unde se ivi sub ferestră
o sentinelă, și amenințându-l cu degetul îl
probozi:

»Ascultă méi... Nu e permis!»

Omul cu căciula dădu din umeri și
uitându-se cu un zimbet la Mișa, se duse
mai departe. Mișa sări jos de pe parcan.
Sentinela îl zăpăcise, ér privirea dulce a
omului îl înveseli. Parcă acea privire a
stabilit o egalitate și simpatie între dēnșii.

Pe la amiazi veni un păzitor deșirat,
cu fața desfigurată de urmele vărsatului.
Se opri la ușă și fără să se uite la Mișa,
dișe:

„Hai, la primblare!»

Afară era umed. Prin gropi și printre
pietri se adunaseră báltóce. Trei arestanți
se luară cu trei măturóie se măture apa
spre pórta, dér lichidul murdar, plin de
noroiu, se readuna mereu din nou.

pare că în curând guvernul va prezenta un proiect de lege, prin care va cere să fie autorizat a încheia un împrumut de 80 milioane, dintre cari 57 vor fi întrebunțate pentru armamente, alte 22 pentru plata datorilor flotante lăsate de vechiul regim. În ceea ce privește condițiile s'eu locul unde se va încheia noul împrumut, n'a transpirat încă nimic, totuși se vorbește, că împrumutul va fi făcut în Germania.

Unii — ȳice »Report.« — trag concluzii din faptul, că se vor cheltui atâtea milioane pentru armată, că într'adevăr vom să răspundem printr'acesta la înarmările Bulgarilor. Credem însă, că aceste svonuri sunt nefundate. Bulgaria nu se va angaja nici-odată într'o aventură atât de periculoasă, cât timp marele ei protector Rusia va fi angajat în războiul din Extremul-Orient.

Împrumutul s'erbesc încă n'a ajuns în ultima lui fasă spre a se perfecționa. S'erbina pentru a pute să satisfacă pe Franța, Germania și Austria, s'a văduț constrinsă să mărească împrumutul. Cu toate acestea se pare, că repartitia făcută între furnisorii interesați, nu satisfacă nici pe unii nici pe alții. Austria ar voi să furnizeze tunurile, pe când Franța persistă în pretensiunea, ca ea să le furnizeze. Din cauza acesta au fost cerute experiențele comparative. Guvernul S'erbiei s'a opus, pretextând cestiunea unei crize și a putut astfel să îndepărteze concurența germană și austriacă.

Crisa ungară.

Două lucruri preocupă actualmente cercurile politice maghiare: *raportul comisiunii de retrasiune*, ce l'a prezentat deputatul *Eötvös* privitor la evenimentele dela 18 Noemvrie, prin care se exprimă desaprobaria față cu toți aceia, cari au săvârșit actul »anticonstituțional« de atunci prin votarea motiunii-Daniel. Acțiunea este îndreptată în primul rând contra contelui *Tisza* și a lui *Perczel*, însă nu se face propunere de punere sub acuzare. — Apoi adresa către corună.

Comisiunea însărcinată cu redactarea adresei a ținut erți ședință. Ea a fost prezidată de br. *Desid. Banffy*. După-ce a succés a se înlătura diferențele dintre partidele coalizate și disidenți în ce privește adresa, proiectul de adresă a fost redactat erți, Lună, definitiv. Astfel e forte probabil, că încă înainte de vacanța de Paști, proiectul de adresă va fi desbătut de camera.

Sciri pozitive despre vr'o nouă acțiune pentru șrezolvarea crizei, nu sunt. Ađi, Martți, contele *Tisza* va merge la *Viena* pentru a raporta Maj. Sale asupra situațiunii. S'a răspândit svonul, că și Col.

Szell va merge ȳilele proxime la *Viena* în afacerea crizei.

Pausa și liniștea aparentă, ce a urmat după reîntorcerea Monarchului la *Viena*, nu prea e pe gustul malcontenților din s'nul opozițiunii. Organul lui *Kossuth* „*Budapest*“ scrie, că liniștea curții este o tactică prin care se urmărește st'ampărarea spiritelor în *Ungaria*. Acastă tactică — ȳice ȳiarul — trebuie să o cunoscem și să o paralisăm. Mijl'oce avem. Trebuie să ȳinem dieta în necontenită activitate, să lucrăm ea și fără guvern. Paralisarea tacticei amintite să se facă și pe altă cale. E'tă cum : »Adev'erat, că curtea imperială tace și nu-și mișcă nici măcar urechea în interesul rezolvării crizei. Dér nu tac Austriacii. Partide politice, cluburi și cercuri economice, industriale și comerciale desfășură o ne mai pomenită, agitațiune în contra *Ungariei*. Mereu ne prov'ocă. Acăsta n'o putem suferi în tăcere. Pentru 'acum nu se p'ote afla în dietă o formă de a aduce în discuție acastă obrăznicie. Avem însă alt mijloc. Trebuie adecă să imităm pe Austriacii. Să punem la cale adunări populare, să desfășurăm o agitațiune generală în totă ț'era și pe calea acăsta să dăm domnitorului să cunoscă, că nu cedăm o iotă din drepturile ce le pretindem între marginile legale. Și să avertisăm pe Austriacii numiți în batjocură »șogorii«, că noi nu ne temem de loc de momentul când fi vom scutura de pe grumazii noștri. Să le dăm să cunoscă, că nu noi facem pe parasiții, ci ei se îngrașă din sud'erea noastră...«

În tonul acesta vorbesc despre Austriacii »șogorii« lor de dinc'oce de *Laita*.

Războiul ruso-japones.

Flota rusescă.

După o telegramă din *Londra*, *Rosdestvensky* a trecut deja cu flota lui pe linia *Malacca*. *Togo* s'ar fi aflând în apropiere, încât o luptă navală se așteptă să urmeze în tot momentul.

De altă parte se vestesece, că *Togo* a trebuit să lase flota rusescă să trecă marea indică, fiind-că tocmai acum când băntue pe mare v'enturile *taifun*, n'a vrut să iese în Ocean, că căci ar fi suferit pagube mari și ar fi fost primejduite micile vase torpilore cu cari a făcut minunii la *Port-Arthur*. Din același isvor se anunță, că *Togo* nu va merge nici în marea chineză, unde *taifunul* băntue și mai cumplit. *Togo* va aștepta flota rusă în apele japoneze, unde se simte în siguranță. *Kamimura* și-a trimis o parte a flotei în ajutorul lui *Togo*, ér cu restul vaselor va păzi *Wladiwostokul*, pentru-ca vasele rusești de acolo să nu se potă uni cu flota lui *Rosdestvensky*.

Din *Singapore* se telegrafiază cu data de 9 Aprilie : Ađi la orele 2 1/2 d. a. flota

rusescă a navigat înainte la distanță de 7 miluri de uscat. De'ore-ce la toate vasele aparținătoare flotei se face foc cu cărbune sur, fumul se p'ote vedé la distanțe de miluri. Trecerea celor 47 vase, cari înaintau câte patru în rind, oferea un spectacol admirabil. În frunte mergea un crucișător și trei vap'ore, urmau apoi crucișătorele, vasele cu cărbuni și marile vase de război. Corespondentul agenției »*Reuter*« s'a apropiat c'o barcă de flotă și a privit'o. Pe toate vasele se observă urmele lungului drum, ce l'a făcut prin marea tropicală. Flota constă din : 6 vase de război, 9 crucișătore, 8 canoniere torpilore, 3 vap'ore cu iuțelă mare, 3 vase ale flotei voluntare, 16 vase cu cărbuni, 1 vas de salvare și 1 vas-spital. Consulul rus a navigat la flotă și a dat telegrame unui torpilor, fără ca flota să se fi oprit. Consulul a rămas apoi lângă vasul amiralului, dér nu s'a imbarcat, ci din barca sa a vorbit cu cei de pe vas, cari de la consul au primit scirea despre lupta de la *Mukden*. Afară de consul și de corespondentul agenției »*Reuter*«, nimeni n'a fost lăsat să se apropie de flotă.

Manciuria.

Generalul *Linevici* telegrafiază ȳaru-lui cu data de 8 l. c. : Nici o schimbare nu s'a întimplat la armată. La 5 l. c. un detașament al nostru a sosit la *Ciantafu*, unde a fost primit cu focuri din partea inamicului. La 6 l. c. cavaleria noastră a atacat lângă *Taipinlin* un detașament japones. După o scurtă luptă a făcut prizonieri 20 dragoni japonesi și un ofițer rănit. Noi n'am avut pierderi.

Kuropatkin a telegrafiat ȳaru-lui la 7 l. c. : Regimintele siberiane 11 și 12, cari își serbeză înființarea lor și cari se r'ogă pentru sănătatea Majestății V'ostre, a ȳarinei și a moștenitorului de tron, proprietarul reg. 12, exprimă Maj. Sale cele mai ad'nci sentimente de devotament. Ele sunt gata a-și da viața în lupta cu inamicul. Toți ofițerii corpului 3 de armată siberian m'au rugat, după serviciul divin, să aduc la cunoscința Maj. V'ostre ad'ncea lor convingere, că inimic'ul va fi biruit, și să v'e mai comunic, că și celelalte corpuri din prima armată siberiană sunt p'etrunse de acastă convingere.

ȳarul *Nicolae* a răspuns lui *Kuropatkin* : M'au mișcat sincer sentimentele, ce și le-au exprimat față de mine și familia mea regimintele siberiane 11 și 12. Le mulțumesc din inimă. Aud cu bucurie, că spiritul primei armate siberiane e escelent și că d-v'ostă credeți, că în cele din urmă vom dob'ndi succés și vom birui pe inamic.

Linevici încă a telegrafiat ȳaru-lui, că a inspectat brigada de v'inatori și artileria ei, cari erau pe drum spre pozițiunile lor, le-a aflat în cea mai bună stare și c'un spirit escelent, p'etrunse de dorința de a

păstra tradițiile și gloria părinților. — ȳarul a răspuns, că se bucură mult de vestea acăsta.

SCIRILE ȳILEI.

— 29 Martie v.

Respectarea limbei materne. ȳiarul »*Dziennik Szlaski*« (*Gazeta silesiană*) publică scirea, că *Archiducele Carl Stefan* înainte cu vr'o 3 săptem'ani a vizitat fabrica sa de bere din *Pawluș lângă Saybusch* (*Silesia*), cu care ocaziune cercetând stabilimentul, toți lucrătorii l'au salutat nemțesce. *Archiducele* întrebă pe directorul fabricei : »Toți lucrătorii sunt nemți?« La răspunsul acestuia, că lucrătorii sunt în mare parte cehi, dér li-s'a dat ordin să vorbescă numai nemțesce, *archiducele* s'a r'estit către director ȳic'nd mânios : »Să nu mai îndrăsniti a opri pe cine-va să-și vorbescă limba sa maternă! Tot cu ocaziunea acăsta a zărit în sala cea mare a stabilimentului unde se ȳinuse în ajun un bal, decorațiunii în colorile Germaniei. *Archiducele* a ordonat eliminarea acestor colorii, ér pe *ampliatul Heinz*, care a aranjat decorația și care se distingea prin ura sa împotriva negermanilor, l'a lipsit de funcțiune.

ȳorda fratres. Consulatul *București* al secției române »*Corda fratres*« aduce la cunoscință membrilor, că al III-lea congres internațional al »*Cordei Fratres*« și l'a adunare generală a membrilor seniori, vor avé loc anul acesta la *Liège*, în luna *Septemvrie*.

Funcționarii pentru popor. La noi, unde tot mereu ni-se cântă, că poporul trebuie să învețe limba funcționarilor și unde avem atâtea tribunale și judecătorii cu judecători ignoranți de limba poporului, va produce ore-care surprisă declarația baronului *Schwarzenau*, locțiitor c. r. pronunțate la banchetul dat în 7 April cu ocaziunea inaugurării palatului administrativ din *Meran* (*Austria*).

»Este un adev'ér vechi — a ȳis br. *Schwarzenau* — dér care nu se p'ote repeta în deajuns, că poporul nu e pentru funcționari, ci funcționarii pentru popor. Funcționarul trebuie să pătrundă în concepția și modul de cugetare a poporului și din cunoscința acestea să judece dorințele și trebuințele poporului, cu un cuvânt : ei trebuie să se asimileze poporului...«

Inmorm'ntarea episcopului Strossmayer se va face *Vineri*. *Strossmayer* a lăsat prin testament câte o parte egală a averei sale : bisericii, seminarului de băeți din *Esseg* și capitolului diecesan. Cătețenii *Agramului*, întrunindu-se *Duminecă*, au decis să se ia dispozițiunii, ca în aceeași ȳi să se celebreze în toate orașele și satele ț'erii câte un requiem. Tot-odată s'a decis a iniția colecte în vederea ridicării unui monument în *Agram*.

Mórtea unui diplomat român. *Iorgu Liteanu*, care a reprezentat timp de 12 ani neîntrerupt regatul României la curtea din *Berlin*, a repausat alaltă-erți la moșia sa *Liteni* (*judetul Sucéva*), unde trăia retras de la 1888. În timpul cât a stat la *Berlin*, a avut de tratat afaceri importante, între cari și cestiunea moștenirii de tron, răscumpărarea căilor ferate etc. Avere sa în val'ore de un milion și jumătate a lăsat-o pentru scopuri filantropice.

O glumă senzațională. Redacțiunea ȳiarului »*Montagspost*« din *München* a făcut să se afișeze pe stradele orașului nisce placate mari în care se comunica scirea senzațională, că *Majestatea Sa* abdică la tron. Placatele au produs o agitație nesp'us de mare în oraș. Procuratura a deschis cercetare în contra redactorului ȳiarului »*Montagspost*«.

Guvernul român intenționează — precum cetim în mai multe ȳiare *bucureșcene* — să scutescă corpurile legiuitoare de formalitățile pentru recunoscerea calității de cetațenii români a Românilor de peste hotări. Guvernul, se ȳice, va acorda aceste recunosc'eri prin decisiuni de-ale consiliului de miniștri.

Censură de profesor. Din *Clușii* ni-se scrie : D-l *Traian Suciu*, stud. phil. anul IV, bursier al fundațiunii »*Gojdu*«, a depus erți *Luni* cu succés laudabil censiura de profesor la universitatea de aici din obiectele de specialitate : româna, latina și germana.

Catastrofa din Madrid. Firul telegrafic aduce încă următorele am'nuțe : privitye la catastrofa de *Sămbătă dimineța* : Surparea rezervorului a fost prev'edută de inginerii, cari au condus lucrările. Ei

Păzitorul îl conduse pe *Mișa* pe la colțul penitenciarului și îi ȳise încet :

»Să te primblă pe aici, în sus și 'n jos, dela colț până la zid... Vorbirea cu arestanții este interȳisă!«

Aici sub ceriul albastru, de o înălțime nesf'rșită, cuv'ntul »interȳis« a atins pentru prima oră în mod neplăcut inima lui *Mișa* și la sunetul lui simți ceva înjosit și sdrobitor. Își încrunță sprincenele și fixă masca imobilă și diformată, prăsărată ici-colo cu câte un smoc de p'ér. Era atât de comic. Și ochii i-se păzură lui *Mișa* par'că ar fi de prisos în acastă față, deși erau blândi, cu privir'ii dulci și sfiiciose, armonisând trist cu fața-i schilodită.

»Hai, plécă!« ȳise păzitorul. »Nici a sta pe loc nu e permis...«

Mișa porni încet, păzitorul după el, puțin la o parte, uitându-se mereu înd'rét.

»Aș vré să știu, ce aveți de gând cu comploturile v'ostre?« ȳise păzitorul încet uitându-se în pământ. »Mai bine era, decă îți vedeai de carte... așa ai fi ajuns p'ote substitut!... Și D-V'ostre faceți comploturi. Așa un t'nér frumos... Ai mamă?«

Mișa se emoționă de vorbele blânde, se opri, rise și pun'nd mâna pe piept, voi să-și răspundă în același ton... dér păzitorul sări sp'ariat la o parte, se uită împrejur și șopti :

»Du-te, du-te! Decă ne observă cineva, atunci o să mă pedepsescă pentru că am vorbit...«

Păzitorul se îndepărta pe lângă colțul penitenciarului, ér t'nérul stăpânit de o senzație mixtă de jale, curiositate și bucurie, încep'nd să m'ăsore încet distanța între colț și zid...

Pe d'asupra penitenciarului apăsât și așa ȳic'nd cufundat în pământ, cu patru turnuri în cele patru colțuri, se întindea mut cerul albastru-palid, par'că era spălat de pl'oaie de t'omnă. Era pustiu și trist... și din păreții umedi ai penitenciarului exala jale și frig...

»Câte ȳile voiți mai petrece aici?« se întrebă *Mișa*, căutând în jur. I-se p'erea că chiar decă *Par libera* acum, ar pute să publice destule lucruri interesante din penitenciar. Și érași se ivi în amintirea lui strada, mulțimea de ómenii necăjiți, figurile negre ale poliștilor, fata...

Copleșit de impresiile sale, nu băgă de sémă cât de repede trecu timpul plimblării și că păzitorul ciupit se apropiă de d'ensul ȳic'nd :

»Poftim în celulă...«

»Cum? A trecut timpul?«

Păzitorul dădu din cap. În coridor îi comunică încet lui *Mișa* :

»Mama mea trăsese în asilul b'etrănilor...«

Și își puse capul în pământ, rușinat.

»Aha!... Ei și?... Ce are a face?« răspunse *Mișa* zimb'nd, neput'nd găsi cuvinte mai potrivite. Zăvorul se închise din nou în dosul lui... *Mișa* se opri în mijlocul celulei, se aședă pe priciu și de-odată îl năpădiră toate visările, toate simțirile și o senzație de pustiu îl copleși...

Așa trecea o ȳi după alta, într'o monotonie ucigătoare... dér totuși fie-care ȳi îi turna în suflet câte o picătură de impresii nou'e, care fie cât de mică, era totuși un petec deschis pe fondul mohorât al acestei vieți.

(Va urma).

și-au exprimat temerile lor în decursul desbaterilor proiectului de clădire, dicând, că pământul nu e bine ales și nu va pute rezista unei eventuale presiuni mai mari, cauzate de apa din rezervoar. După ultimele sciri, numărul muncitorilor ocupați la lucrările de clădire a fost în momentul catastrofei de 435, dintre cari 235 sunt considerați ca victime. — Până eră dimineața au fost scose de sub ruine 100 cadavre; 70 de lucrători, grav răniți, au fost transportați în spital. Restul lucrătorilor nenorociți se află încă sub ruine. Peste 700 de oameni sunt ocupați la lucrările de salvare, cari înainteză foarte încet. Locul catastrofei e încunjurat de sute de bărbați, femei și copii, cari caută pe părinții și frații lor. O mare subscripție de bani în beneficiul familiilor nenorocite este în curgere. Regele a vizitat în decursul zilelor de Duminică și Lună spitalurile, în cari sunt internați cei cari au scăpat cu viață. Mulți din aceștia s'au ales cu răni atât de grave, încât e puțină speranță de scăpare.

După scirile telegrafice de astăzi, au fost scose până acum de sub ruine 235 cadavre. Cinci mii de lucrători au aranjat eră pe locul catastrofei o mare manifestațiune de doliu. Poliția, confiscând drapelule, a fost bătută cu petri de către demonstranții. Numeroși polițiști au fost grav răniți. Și în alte părți ale orașului s'au întemplat ciocniri între lucrători și polițiști.

Bilanțul Băncii Angliei prezintă un spor de 5 milioane de liv. st. Mișcarea aurului între Londra și străinătate a făcut să beneficieze incasarea metalică de 58.000 liv. st. Nevoile circulației indigene i-a susstras aproape 597.000 liv. st. Imprumulul japonez de 30 milioane liv. st. a avut succesul prevăzut, seu mai bine și pregătit.

Societatea de petrol din Orșova. Joi s'a ținut la Budapesta adunarea generală anuală a Societății de petrol din Orșova. S'a ridicat capitalul social cu 850.000 cor., adică de la 1.150.000 cor. la 2 milioane. Noul capital va fi întrebuințat la extensiunea fabricii.

Cununie. D-l Aurel Păcurariu, căpitan c. și reg. în regimentul de infanterie nr. 63, și d-șora Hermina nobilă de Jeluszsig își vor celebra cununia religioasă Sâmbătă în 15 l. c. n. la orele 9^{1/2} a. m. în biserica Sf. Mihail din Clușii.

Manasse. Drama lui Ronetti Roman, care poartă titlul de mai sus a fost reprezentată de 25 ori la teatrul național din București, er autorul coplesit de fel de fel de onoruri: Regele l'a primit în audiență și l'a decorat cu «Benemerenti», familia regală a asistat în diferite rânduri la reprezentația dramei, er senatul i-a votat naturalizarea în unanimitate... Lucruri de mirat! Despre valoarea literară a dramei d-l Scurtu a scris în «Sămănătorul» o recenziune foarte judicioasă, relevând tendința semită a piesei și curburile ei organice. Ce fel de piesă e drama lui Ronetti se poate vedea din următoarele rânduri ale lui Brănișteanu (Braunstein) publicate în «Bukarester Tgbl»:

«Caracteristic este felul — dice B. — cum a primit publicul român piesa. Aici se spun de pe scenă lucruri, la cari s'ar răspunde dealtmintea cu spargerea ferestrelor și capetelor... Cine scie, poate reprezentarea piesei «Manasse» însemneză o nouă eră, nu numai în arta română... Și autorul Ronetti-Roman este jidov, er piesa este o piesă jidovescă, by chiar o piesă cu tendințe jidovesci...»

Teatru german. Măne, Miercuri, renumita comedie a lui G. Freytag: «Die Journalisten».

Budapesta, 8 Aprilie n. 1905.

(Coresp. «Gaz. Trans.»)

Serata corului bisericei române. După cum s'a anunțat deja în colonele prețuitului D-v. țiar, corul bisericei române din Budapesta a aranjat sub patronajul Il. Sale Dr. Iosif Gall, membru în camera magnaților și președintele comitetului parohial, o serată musicală în sala cea mică a redutei orașenesci din loc, în 30 Martie st. n.

Notele distincte ale acestei serate au fost: mai întâi de toate faptul, că a fost cercetată, pe lângă elita coloniei române din loc, care a participat în număr aproape complet, și de către o mulțime de fruntași români sosiți din provincie, între cari amintim în primul rând pe P. S. Sa d-l Ioan Papp episcop (Arad), Prea Cuvioșia Sa d-l Filaret Musta archimandrit (Caransebeș), d-l Partenie Cosma, directorul «Albinei» (Sibiu), d-l Dr. N. Poynăr jude de tablă (Oradea-mare), d-nii: Dr. Ștefan Petrovici, Dr. Coriolan Brediceanu, Dr. Titu

Hațeg advocați (Lugoș) și alții, cari au ridicat astfel prestigiul seratei.

Al doilea: corul bisericesc a fost și între împrejurările date la culmea chemării sale ca cor.

Caracterul seratei a fost aproape pur bisericesc, deși membrii corului s'au îngrijit, ca programul să fie cât se poate de variat, alegând pe lângă piese clasice și piese naționale-romănesci.

Programul s'a început cu coralul bisericesc funebral «Adusu-me-am aminte» de C. Porumbescu. Accentele puternice mișcătoare, exprimând nimicnicia lumii acesteia (Eu sunt pământ și cenușă) trecută atât de frumos în acordurile pline, evlavoșe, rugându-se pentru odihna reșosatului, în cât corul a dovedit, că pe drept e recunoscut ca un bun cor bisericesc.

Președintele corului d-l Dionisie Stoica salută distinsul și numerosul public intrunit la serată, printr'un cuvânt ocașional, în care după-ce accentuează în special rolul artistic-cultural al bisericeii atât în anticitate, cât și în timpurile noue, constată că la noi Români biserica până bine de curând a avut mai mult rolul conservativ de a ne susține intact caracterul național, deră că acum și biserica noastră romănescă cu drag îmbrățișeză arta. Corurile noastre bisericesci cultivă cu predilecțiune musica artistică.

A urmat «Răsunetul Ardealului» cor bărbătesc cu solo, de Vidu—Popoviciu. Aplause sgomotoșe și fără sfârșit au fost răspunsurile coriștilor, dintre cari un deosebit merit îi revine solistului d-l Isac Linția stud. phil. Domnia Sa cu voce metalică voioasă ne-a transpus spiritele în «codri verzi» și munții cei mândri, cari răsună de doinele flăcăilor noștri. La insistența publicului corul s'a prezentat din nou, e secutat «Păc-păc» de I. Vidu. Aplause și mai frenetice urmară, în cât corul a trebuit să se prezente din nou și să repete «Răsunetul Ardealului».

Cu mult tact și pricepere artistică au executat apoi d-nii: Leo Bohățiel, stud. tehnic (Violin I), Otto Novacovicu officiant (violin II) și Emil Katzwinski stud. iur. (cello) terțetul I. de Viotti. Publicul nostru de altfel destul de exigent, a fost încântat de prestațiunile escelente ale concertanților. Intre aplause furtunoșe a apărut d-l Leo Bohățiel, delectându-ne mai întâi cu piesa «Ein Traum» și după-ce eră imposibil să înceteze aplausele și aclamațiunile, densul a executat cu mult sentiment «Nunta țărănescă» puturiu. D-l Bohățiel posedă o școlă escelentă și este cunoscut elitei române din Budapesta dela concerte anterioare, ca și d-nii Novacovicu și Katzwinski.

Punctul ultim a fost «Hora Plăoia» de G. Dima. Corul s'a achitat atât de bine, încât trebuia să admiri destoinicia și acuratețea coriștilor. Corul a trebuit să se prezente din nou, debutând ca punct final cu «Nu-i dreptate» tot de G. Dima.

După serată a urmat cină comună. A tostat d-l Dionisie Stoica, mulțumind distinsului public pentru participarea călduroasă la serată, relevând cu regret, că Escelența Sa d-l metropolit Ioan Mețianu din cauze de sănătate, er P. S. Sa d-l episcop Nicolae Popea din cauza unui incident familiar nu au putut lua parte la serată. În voie bună și veselie a mai rămas încă mult timp publicul adunat, cimentând temelile puternice ale legăturilor mai intime sociale.

Succesul splendid moral și material fără cea mai mică îndoială este de a se mulțami publicului distins și numeros, care a sprijinit pe concertanți în modul cel mai călduros. Dovadă este și faptul, că până s'era încasat aproximativ 700 cor. (Despre acesta va urma dare de seamă specială.)

Mi-a succes a-mi nota dintre elita română din loc pe următorii domni și dame: Dr. Iosif Gall, George Serb deputat; I. Ciocan deputat dietal, Silviu Suciu secretar ministerial, Iosif Pop jude la curie, I. Mezei jude la curie, Antoniu Mocsonyi, Dr. Titus Babeș și d-na V. Babeș, d-na Dr. Dumitreanu, d-l Ghenadie Bogoevicu paroch prot., d-nul și d-na Romulus Leota insp. la postă, Gheorghiu Liuba insp. la postă, V. și M. Ciuta. Farchescu, Lucaci, Pătășan, Popescu, Lăbontiu, Cuiub, d-nii I. Rădulescu farmacist, Popoviciu căpitan, Blandu și A. Roman locotenenti, I. Gomboș, sublocotenent, Candin David, Dr. Nemeș, Dr. Chimbir, O. Tăslăuanu, G. Cióra etc. etc.

Er în buchetul domnișorelor: Marióra Avram, Leota, Rădulescu, Brediceanu, Podobă, d-șorele Mezei, d-șorele Farchescu, Cuiub etc.

Sufletul seratei a fost corul instruat și condus de abilul dirigent Sebastian Stanca teol. absolut și stud. phil., deră

splendorea seratei a fost (scusați indiscreția) veselul buchet de primăvară al domnișorelor prezente.

— Dela Cedure. —

Exploatarea petroleului în România.

Organul petroleului «Reporterul» din București se plânge în numărul seu ultim, că sunt rău întreținute drumurile ce duc la diferite schele de exploatațiunii de petrol, din toate regiunile țării. «De exemplu drumul dela marele rezervoriu la Buștenari prin schele este un chin. Cară întregi rămân în drum, neputând fi desnomolite din văgașe.» Numitul țiar speră firm, că actualul ministru al lucrărilor publice D. Ionel Grădișteanu va da mai multă sollicitudine acestor drumuri, mai ales în ce privește Buștenari, căci D-Sa e unul din puținii miniștrii ai lucrărilor publice, cari și-au dat bine seamă, că bogăția unei regiuni o face mai cu seamă înlesnirea mijloacelor de transport.

Cu privire la exportul petroleului rafinat «Rep.» scrie între altele:

În ultimul timp industria rafinării petroleului a trecut și trece prin grele încercări, printr'o crisă mare, a cărei rezolvire nu se poate prevedea. Prețul petroleului rafinat a scăzut, precum se scie pe piețele din Europa în mod simțitor din cauza concurenței și antagonismului puternicelor societăți «Standard» și «Schell». Prețul petroleului a scăzut la așa nivel, în cât rafinăriile nici nu mai era vorba să potă realiza profituri, ci numai pierderi. Cum este natural, de această crisă s'au resimțit din nenorocire și rafinăriile noastre. Exportul nostru din ultimele luni a scăzut foarte mult. În afară de cantitățile — relativ mari — de petrol rafinat și benzină, pe care societatea «Aquila Franco-Română» le-a exportat în Franța, n'am hazarda când am spune, că exportul s'ar fi redus la zero în ultimele 3—4 luni. Rafinările noastre seu n'au lucrat decât pentru piața internă, seu au fost multumite să depositeze marfa rafinată. În ultimele zile însă prețurile au simțit pe piața Europei o oarecare ameliorare, de care se va resimți și piața noastră.

Acastă crisă însă nu va conțeni de cât atunci când războiul industrial gigantic, ce se desfășoră de o parte și de alta își va fi spus ultimul cuvânt. Și este probabil, că ultimul cuvânt în această luptă îl vor avea Americanii, prin forța enormului capital, de care dispun și a puterniciei lor organizațiuni. Odată stăpâni pe situație, ei vor dicta alte prețuri, decât cele de acum. Și cum capitalurile lor vor fi direct interesate de aci înainte în țără la noi, nici nu mai începe vorba, că exportul nostru se va bucura de urcarea prețurilor.

Ori-ce argumentare contrarie nu numai că n'ar fi logică, deră va cădea în erorăa unui spirit șovinist. Căci în aderer, ar fi o copilărie să se credă, că Americanii vor concura propriile lor produse provenind din exploatarea lor și rafineria din țără.

De altfel, concurența pe care o exercită Americanii pe piața Europei nu dată de eră de alaltăeri, ci de mulți ani. Și dacă ei au nisuit să plaseze capital și acțiunii în țără la noi, acesta nu e o dovadă peremptorie, că voind să se apropie o bună parte din producțiunea noastră au făcut-o tocmai în scopul de a pute concura mai cu înlesnire produsele similare din Galiția și Rusia?

Relativ la exploatarea de petrol în România mai cetim în «Reporterul» între altele: Este pe cale de a se crea o nouă societate română cu un capital de două milioane lei, pentru exploatarea unor terenuri din Prahova. Capitalul a și fost scris parte în țără, parte în Londra și din noua combinație fac parte d-nii Emil Costinescu, Vasile Lascăr, Al. Ionescu și alte personalități marcante. Noua grupare, care se va constitui zilele acestea sub formă de societate anonimă, este în tratative pentru cumpărarea unei schele cu producție considerabilă în Buștenari cu suma de 800.000 lei. Pe cât a transpirat, în această societate ar fi angajată și «Banca de Credit Român».

— Producțiunea exploatarea fostei societăți «Bărăganul», actualmente exploatarea fraților Săceleanu, se menține la 10 vagoane pe zi. Frații Săceleanu își propun să instaleze în cursul campaniei acesteia două noue sonde pe terenurile ce au luat în concesiune la Vilcănesci.

— D-nii ingineri Pușcariu și Weber din Câmpina, cari au luat mai multe terenuri în concesiune, vor dispune așezarea unei sonde la Țintea în apropierea exploa-

tării societății «Neerlandeze» (Langeweld) ale cărei sonde se bucură de o frumoasă producție. O a doua sondă va fi așezată pe terenurile ce le aparțin la Călinet, în apropiere de sonda Soc. Telega Oil Co. de curând risbită și care dă 4—5 vagoane pe zi.

Academia Română.

— Sesiunea generală din 1905. —

(Urmare.)

2. **Institutul Ottetelesanu** dela Măgurele, sub părinteșca îngrijire a colegului și președintelui nostru d-l I. Kalinderu, aduce importante servicii țării, fiind singurul așezământ unde se urmărește în primul rând buna creștere a fetelor române sărace. Munca fără preget și plină de iubire a d-lui Kalinderu, care a adus întru totul la îndeplinire dorința generosului fondator, se resfrânge astfel și asupra Academiei, căci ea găsiindu-se în fruntea întreprinderilor de natura acăsta, contribuie la formarea unor elemente atât de necesare pentru întinderea culturii inimii și a minții în toate straturile societății. Școlă cuprinde aș șese clase, din cari cea din urmă este destinată lucrului manual.

D-l Kalinderu, în dorința sa neadormită de a contribui la propășirea institutului și pentru încurajarea elevelor, a oferit suma de 600 lei, ca să li se cumpere câte un dar de sărbătorile Crăciunului, și a dăruit exemplare din publicațiunile Bibliotecii Domeniului Coronei. D-l T. C. Aslan a făcut de asemenea un dar de 100 lei spre a se da ca premiu celei mai bune eleve absolvente din anul trecut. În urma concursului ținut în Septembrie s'a admis în institut o nouă serie de 16 eleve.

3. În școlă de agricultură «Ioan Costache Agarici» dela Móra Grecilor (Vaslui) s'a admis toamna trecută o nouă serie de 10 elevi, în urma concursului ținut în prezența d-lui A. Naum, delegat din partea Academiei.

4. În procesul pentru succesiunea reșosatului Tache Anastassi, curtea de apel din Galați, în urma înfățișărilor dela 7, 8 și 9 Iunie, ni-a dat câștig de cauză, respingând cererea d-lui Alecu Anastassi și a primăriei de Tecuci. Academia a continuat, ca și în trecut, susținerea școlii profesionale de fete din Tecuci.

Școlă primară dela Călmățui, înființată la 1 Septembrie 1902, are astăzi trei clase cu 101 elevi, din cari cea mai mare parte internă. Personalul școlii se compune din doi învățători și o măestră de lucru manual pentru fete. Elevilor s'a procurat îmbrăcăminte, cărți și lucruri de școlă; elevii externi sunt îngăduiți a lua masa dimineața și la amiazi tot la școlă.

5. **Fundațiunea Maria General I. Carp** a trecut, precum este cunoscut, în deplina posesiune a Academiei. Indatoririle puse Academiei prin testamentul generoșei donatoare se îndeplinesc.

6. În privința **legatului de 10.000 lei** și a bibliotecii lăstate de **Aristia E. Angelescu**, d-l V. Lascăr, legatorul universal, a făcut cunoscut Academiei, că averea reșosatei a fost lichidată și că ține acele legăte la dispozițiunea Academiei. Delegațiunea a făcut demersurile trebuitoare spre a se îndeplini formele legale pentru primire.

(Va urma.)

Literatură.

A apărut din **Manualul de agricultură rațională**, de Dr. George Maior, vol. V **Ippologia seu Zootechnia specială a căilor**, 18^{1/2} côle de tipar cu 60 figuri în text. Costă 5 lei.

Vol. VI: **Creșterea și prăsierea porcilor**, 10 côle cu 35 figuri, costă 3 lei. Se află de vânzare la librăria W. Kraft Sibiu și la autor, București Str. Occident Nr. 18

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 11 Aprilie. Se așteptă cu mare interes rezultatul audienței contelui Tisza, cu toate că nu se crede ca audiența acăsta să aibă ca urmare rezolvarea crizei. Se mai vorbește despre un plan de descurcare ce s'ar face prin Coloman Szell în direcția, ca să se elimineze cesțiunea limbei de comandă în schimbul unor concesiuni naționale.

Batavia, 11 Aprilie. Flota rusă s'a vădut trecând pe la Munoth.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Traian H. Pop.

»Romana«

este titlul broșurei, care a apărut în editura tipografiei A. Mureșianu, cu descrierea și explicarea dansului nostru de salon

„Romana“ dans de colônă în 5 figuri Descrisă și explicată împreună cu muzica ei, după compunerea ei originală. Cu-o introducere („in loc de prefață“) de Tunarul din Dumbrău, Popa. — Tipografia Aurel Mureșianu, Brașov 1903.

A trecut deja o jumătate de secol, de când, în epoca renașterii noastre naționale, s'a compus și înființat în Brașov „Romana“, unicul dans de colônă român. În serna anului 1901, cu ocaziunea jubileului de 50 de ani de la fondarea Reuniunii femeilor române, s'a serbat la balul festiv ce s'a dat în Brașov cu ocaziunea acésta și jubileul de 50 de ani al „Romanei“. La acest jubileu vre-o 20 de părechî, damele purtând costum național, au jucat „Romana“ jubilară, adică au executat acest dans în tocmă după regulile și prescrierile originale, cum s'a executat înainte cu 50 de ani la primul bal al „Reuniunii“.

Autorul broșurei explică „Romana“ în strînsă legătură cu muzica ei după aceste reguli și prescrieri originale, fără abaterile și erorile, ce cu timpul s'au furisat în acest dans. (Explicarea figurilor o face alături și în limba germană.)

Meritul autorului broșurei mai sus anunțate este, că a fixat regulile originale ale „Romanei“, ca orî și unde în ținuturile și țările locuite de Români acest dans de colônă român se pôtă fi studiat și jucat cum se cade și uniform. De aceea a adaus la finea broșurei și textul frumoșei și atrăgătoarei muzice a „Romanei“, explicând printr-une note tôte mișcărilor dansului după tactele muzicale. Pe lângă popularitatea, de care se bucură dansul „Romana“ pretutindenî între noi, a fost tot-deuna o dorință viuă a publicului nostru de a o vedé jucându-se bine, exact și uniform. Credem, că broșura de față, care face istoricul și descrierea figurilor dansului cu multă îngrijire și acurateță, va satisface pe deplin dorinței generale

Broșura este în cuart mare, hârtie fină și tipar elegant, cu adausul unei côle de note (muzica „Romanei“ cu explicări) și costă numai 2 cor. 50 bani (plus 5 bani porto-postal) pentru România 3 lei.

„Romana“ se pôte procura de la tipografia A. Mureșianu, Brașov.

Dela „Tipografia A. Mureșianu“ din Brașov, se pot procura următoarele cărți

(La cărțile aici înșirate este a se mai adauge pe lângă portul postal arătat, încă 25 bani pentru recomandație.)

Scrieri istorice.

Memorii din 1848—49 de Vas. Moldovan, fost prefect al Legiunii III în 1848—49. Prețul cor. 1 (cu posta cor. 1.10)

Viața și operele lui Andrei Mureșianu, studiu istoric-literar de Ioan Rațiu, prof. ord. la preparandia din Blășișu, Prețul 2 cor., plus porto 10 bani. Venitul curat al acestui op se va contribui la formarea unui fond pentru Internatul preparandial din Blășișu.

„Colonel David baron Urs de Margina la Solferino și Lissa“, interesanta și eminenta conferință, ce a ținut'o d-nul colonel c. și r. Francisc Rieger în reuniunile militare dela Brașov și Sibiiu. Broșura conține și două portrete bine reușite ale baronului Urs, unul din anii de mai înainte, când încă era major, ér altul din timpul mai recent; mai conține și o hartă a Lissei, cum și ilustrațiunea morméntului eroului nostru. Prețul 80 b. (plus 6 b. porto.)

„Pentru memoria lui Avram Iancu“, apelul dat către ministerul de interne D. Perceol prin d-l Dr. Amos Francu'n cauza fondului pentru monumentul lui Iancu. Prețul este 1 corônă. În România 2 lei plus 5 bani porto.

„Pintea Viteșul“, tradițiunî, legende și schițe istorice, de Ioan Pop-Retegianul. Cea mai completă scriere despre eroul Pintea. În ea se cuprind forte interesante tradițiunî și istorisiri din tôte părțile, pe unde a umblat Pintea. Prețul 40 bani, plus 6 bani porto.

„Românul în sat și la ôste“. Acesta este titlul unei noué carticele, ce d-l Ioan Pop Retegianul, cunoscutul și meritosul nostru scriitor popular, a dat literaturii române. Prețul 20 b., cu posta 26 b.

Lupta pentru drept de Dr. Rudolf de Ihering traducere de Teodor V. Păcățian. Prețul 2 cor. (+ 10 b. porto).

„David Almășianu“, schițe biografice de Ioan Popa. Broșura acésta-

presentă și multe momente de însemnătate istorică. Prețul 60 b. (cu posta 66 b.)

„Țeranul român și ungar din Ardeal“, studiu psihologic popular de I. Paul. Prețul 1 cor. (+ 5 b. porto).

Cursul la bursa din Viena.

Din 6 Aprilie n. 1905.

Table with 2 columns: Item and Price. Includes Renta ung. de aur 4%, Renta de corône ung. 4%, Impr. căil. fer. ung. în aur 3 1/2%, etc.

Cursul pieței Brașov.

Din 7 Aprilie n. 1905.

Table with 2 columns: Item and Price. Includes Banca rom. Cump. 18.78, Argint român. 18.60, Napoleond'ori. 19.06, etc.

Nr. 3751—1905.

Licitatiune cu oferte.

Pentru arêndarea ambelor mori, aparținătoare comunei orașenești Brassó și anume:

- a) Móra din Scheiu, Valea morilor/c. Nr. 23/803, și
b) Móra din Scheiu, Valea morilor/c. Nr. 1/888, pe 6 anii următorî, adecă pe timpul din 29 Septemvrie 1905, până în 29 Septemv. 1911, se va ținé în 9 Maii 1905 la 10 ôre a. m. în despărțământul al V-lea magistratual, pentru afaceri economice, o licitatiune cu oferte în scris.

Condițiunile referitoare la oferte și la arêndare se pot vedé până la ziua licitațiunii, la sus numitul despărțământ magistratual în decursul ôrelor oficiöse înainte de prând. Brassó, 18 Martie 1905.

3-3.1698. Magistratul orașenesc.

Antreprisa de pompe funebre

E. TUTSEK

se află de prezent în Strada Porții nr. 3. vis-avis de Băcânia Stéua Roșie. 15—20

FÈN

prima calitate în cantitate mai mare este de vânđare în comuna G. Hodák, stația călei ferate Reghinul-Sásesc (Szász-Régen). Cumpărătorii au de a-se adresa la D-nul avocat

B. Pop de Hârșianu, în Sibiiu (Nagyszeben).

Abonamente la „Gazeta Transilvaniei“ se pot face orî și când pe timp mai îndelungat séu lunare.

COMANDE la serbători și festivități se execută de aci înainte după o nouă metodă prompt și cu gust. Asemenea în prăvălie se capetă numai prăjituri fine și prospete. Hermann Thiele conditor Brașov, Strada Vămii 28.

Cruce séu stea duplă electro-magnetică Patent Nr. 86967. Nu e crucea lui Volta. Vindecă și invioreză. Deosebită atențiune e a acest aparat vindecă boala... Müller Albert, Budapesta.

Săpun SCHICHT. Marca: Cerbu séu Chela. Săpunul cel mai bun și cu spor, prin urmare și cel mai ieftin. Nu conține ingrediente străine vêtămătoare.

Table with 2 columns: Plecarea și sosirea trenurilor de stat reg. ung. în Brașov. Valabil din 1 Octomvrie st. n. 1904. Includes departure and arrival times for Brașov, Budapest, and Bucharest.